

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"מ ב', סו)

טוב להגיד ולשיר **נַחַּמְנוּ נַחְמָנוּ מֵאוֹמָן** לזכות לכל הישועות

שבת אמור

ובא השמש וטהר ... (כב,י)

דעת לנבון נקל שזה הפסוק: ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים, מרמו על ביאת שמשו ביומו האחרון בעת פטירתו, שהוא בחינת ביאת השמש של כל ימי חייו שיש, שעיקר גמר טהרתו יזכה רק אחר ביאת שמשו לגמרי, וכעין שאמרו רבותינו ז"ל (יומא - דף פו) שיש כמה וכמה שאף על פי שעשו תשובה והיה להם יסורים, עדיין תשובה ויום כפור ויסורין תולין עד יום המיתה שמכפר. ועל כן כל מי שהוא בבחינה זאת, אם יפול חס ושלום בדעתו מחמת זה שעובר עליו, לא יזכה גם אחר יום המיתה, שהוא אחר ביאת שמשו, לאכל מן הקדשים, כי בוודאי הטמא לגמרי ולא טבל עדיין אין מועיל לו הערב שמש, רק זה שהתייגע כל ימיו בכל מה שעבר עליו והתחזק ברצון וטבל במקוה והתחיל בכל יום להטהר עצמו וכו', אף על פי שלא עלתה בידו להטהר בשלמות, אף על פי כן לית רעותא טבא דאתאביד [אין רצון טוב שנאבד], מכל שכן דבור טוב ומעשה טוב, עד שיוכה שישלם טהרתו אחר ביאת שמשו ביומו האחרון, בבחינת "ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים" שהוא חלקו הטוב לעולם הבא שיוכה אליו תכף אחר ביאת שמשו, ולא יצטרך להתגלגל ולסבל מה שצריך לסבל מי שלא הכין את עצמו כלל בימי חייו, כי אז ביום האחרון מתקבצים כל מה שחטף טוב בזה העולם בכל יום ויום וכל רצון ורצון טוב שהיה לו בכל יום ויום כל ימי חייו, ורק זה הוא תקוותו והשאררתו לנצח. ואז ידע ויבין כל אחד ואחד החלוק שבין מי שהשתדל ורדף אחר התכלית ברצונות חזקים בכל יום אף על פי שלא זכה אליו בשלמות, ובין מי שלא השתדל כלל. וכמו שכתוב (מלאכי ג): ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע וכו', שיהיה חלוק אפילו בין מי ששינה פרקו מאה פעמים למי ששינה פרקו מאה פעמים ואחד (חגיגה ט'). מכל שכן וכל שכן בין המשתדל לאינו משתדל. והעיקר כפי התקרבותו לצדיקי אמת הנכללים בזקנים דקדשה העוסקים להעלות כל הנופלים והרחוקים מאד מאד ממקומם שהם לרצון עליון, אשרי שיאחז בהם. (לקוטי הלכות - הלכות ברכת השחר' - אות מ"ב)

וכל זר לא יאכל קדש ... (כב,י)

כל זמן שאין האדם זוכה לשבר את היצר הרע והמניעות והעיוכבים מעבודת השם יתברך, עד שיוכה לעבודה תמה כראוי ולעשות מצוות ומעשים טובים בשמחה בתכלית השלמות כראוי, שעל ידי זה זוכה לתקן המסדר והמיישב את המוחין ולהשיג על ידי זה את אור האין סוף, בבחינת "מטי ולא מטי". וכל זמן שלא זכה לזה, אזי אינו רשאי לכנס לשום השגה ולא לשום חקירה בידעתו יתברך, כי עליו נאמר: "וכל זר לא יאכל קדש", וכל ההשגות הם אצלו בבחינת מה למעלה ומה למטה ובחינת במפלא ממך אל תדרש, ואם ירצה להתחכם בידעת אלקותו יתברך ודרכי הנפלאים על ידי חכמתו ושכלו, בוודאי יקלקל ויפגם הרבה ויוכל לפול, חס ושלום, בכפירות ואפיקורסות גדול, ועליו נאמר: "חכמתך ודעתך היא שובבתך", כי מאחר שלא זכה למעשים טובים ולא תקן המסדר והמיישב, על כן אין לו שום כלי עדיין לקבל הדעת הקדושה, על כן צריך לסמך רק על אמונה לבד, ולילך בעקבות אבותינו הקדושים ובעקבות הצדיקים אמתיים בלי שום חקירה כלל. (לקוטי הלכות - הלכות נפילת אפים ד', אות י' לפי אוצר היראה - אמונה, אות ט"ז)

הוצא את המקל ... (כד,י)

... דין המקל (ויקרא כד), זה בחינת להכרית זרעו של עמלק, שהיה כופר בעיקר שהוא בחינת המקל שחרף וגדף כמו עמלק. ומשה לא ידע מה לעשות עמו, כי באמת עיקר עבודת משה וכל הצדיקים אמתיים שהם בבחינת משה, הוא לקשר תכלית נקדה התחוננה לנקדה העליונה, דהיינו האיר גם בדיוטא התחוננה מאד להתפלל עליהם ולרחם עליהם

ולהשתדל עמהם לקרב אותם גם כן לה' יתברך. ובשביל זה הם סובלים בזיונות ושפיכות דמים הרבה, הכל בשביל לקרב כלם לה' יתברך. כמו שראינו אידך משה מסר נפשו אחר חטא העגל והתפלל בעד ישראל והצילם מכליה, חס ושלום, כמו שכתוב (תהלים קו, כג): לולא משה בחירו עמד בפרץ וכו'.

על כן לא ידע משה מה לעשות עם המקל, כי אולי צריכין להאריך אף עליו גם כן. בפרט שהוא היה בן איש מצרי שהרגו משה קדם הזמן ושגה בזה ונתחייב גלות כמובא (ילקוט ואתחנן, רמז תתכט) על פסוק (דברים ד, מא): אז יבדיל משה שלש ערים וכו'. על כן היה מספק עתה מה לעשות, עד שהודיעו ה' יתברך שחייב סקילה, כי אף על פי שצריכין לשתוק על בזיונו אבל על בזיון ה' יתברך שמחרף ומגדף כל כך, צריכין לנקם בו בכל מה דאפשר ... (לקוטי הלכות - הלכות ברכת הפירות ה' - אות ט"ז)

מכתב

(ספר אבי הנחל א' - מכתב מ"ט, המשך)

... עיקר ההתפארות והשעשועים של ה' יתברך הוא על-ידי חדושים דייקא, דהיינו כשעולה התפארות חדש למעלה על-ידי התקרבות הרחוקים, וכל ההתפארות שה' יתברך מתפאר בישראל אינו עולה כלל נגד אור ההתפארות החדש שעולה למעלה כשמתקרב אחד מהרחוקים מחדש אליו יתברך ורוצה לעבדו באמת. כי זה עיקר ג'לתו והתפארותו יתברך כשמתקרבים הרחוקים אליו יתברך, כי אין המלך מתפאר בלבוש מלכות שיש לו מכבר, אפילו הם יקרים וחשובים מאד, כמו שמתפאר בלבוש חדש וגון חדש שעולה למעלה על-ידי שנתקרב הרחוק לה' יתברך, שזה עיקר שעשועיו והתפארותו וכבודו וגדלו יתברך.

עיקר שלמות העצה כשהיא בבחינת "כלו זרע אמת" שתהיה אמת גמור וברור מתחילה ועד סוף, ואין בה שום נפתל ועיקש כלל.

עיקר הלוך האדם בדרכי התורה הוא על-ידי עצות טובות, אך צריכים שמירה גדולה שלא יגוף באבן רגלו, שלא יהיה נכשל בעצות רעות של המנהיגים הרודפים אחר הממון וכבוד ושאר תאוות עולם הזה, כי ר"ב עצותיהם מקולקלות וכמה אנשים נלכדו בהם כצפרים האחוזות בפח רחמנא לצלן. כי כמו שעל-ידי עצות דקדשה נתגדלה האמונה, כמו-כן להיפך, על-ידי עצות רעות חס ושלום נחלשה האמונה דקדשה, ונמשכים אמונות כזביות, וכפירות ואפיקורסות רחמנא לצלן.

הצדיק מכניע ומבטל חכמת הטבע ומגלה שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך, ועל-ידי זה נתבטל כל מיני רגז וכעס ומחלוקת, ונתרבה בחינת רצון ואהבה ושלום בעולם.

המעתיק הדורש שלומו וישועותו בכל לב. ישראל דב אודעסר

סיפור

(ספר ימי מוהר"ני"ת [רבי נתן] - סימן כו, המשך)

... בבוקר שהוא יום שני אחר יום הכפורים שהוא יום רביעי בשבוע, בעת שהייתי מעטף בטלית ותפלגין בין תפלת שמונה-עשרה לאשרי-ובא-לציון, בא אלי פתאום המשרת מיכל, שהיה משרת את רבנו זכרונו לברכה, וקרא אותי בזריוות לרבנו זכרונו לברכה ותכף סלקתי את הטלית ותפלגין מעלי, ורצתי אליו, ומצאתיו בבית הגדול ענה ואמר לי: הראיני מיד הספר שלך, דהיינו שכתבתי בו כל התורות שלו, שכרכתיו פה, כנזכר לעיל; ותכף רצתי והבאתי אליו זכרונו לברכה לקח הספר מידי, ובמקום שעמד, שם התחיל לפתחו ולעייין בו, והפך בו ופתחו בכמה מקומות, ועיין בהם קצת, ואחר-כך ענה ואמר לי: לך וקח נייר וכתב עליו התחלות מכל התורות הנמצאין בזה הספר וכן עשיתי מיד, והלכתי לבית אחר והתחלתי לכתב, עד שגמרתי.

לעתיד, יהיה כל העולם אנשי ברסלב !!!

זיכרון נעה מודיע ר' ישראל בער אנדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ממי להתבייש, פה אני יכול לצעוק, אז אני צעקתי עד השמים", אני כבר התייאשתי, אבל אמרתי: "רבונו של עולם אתה כל יכול, אם אתה תוציא אותי בחיים מכאן, אז אני מקדיש את כל ימי חי רך לעבודת השם", אוי, ולא זכיתי לקיים את הנדר, לא זכיתי, היה רעב, אבל הרב, רב משה רוני, אני הייתי אתו, הוא ראה מה שאני סובל והוא התיר לי עם עוד רבנים את הנדר, אני סיפרתי לו, אז הוא אמר: "אפשר להתיר".

(עצות המבורחות – ספירת העומר, ג)
מ"ט ימי הספירה הם כנגד מ"ט

עצות ותפילות

שערי תשובה שהם כנגד מ"ט אותיות שבשמות השבטים בני יעקב אבינו עליו השלום. ובארבעים ותשעה ימי הספירה, צריך לעסוק בתשובה, ולשוב אל השם יתברך על ידי ארבעים ותשע אותיות וארבעים ותשעה שערי תשובה, כמבאר למעלה. כי כל איש מישראל שייך וקשור לאות מיוחדת שבאותיות השבטים ולשער מיוחד משערי תשובה. ורק על ידי תשובה אמיתית יכול כל אדם לזכות להגיע לאות של השבט ולשער התשובה השייכים אליו. ובחג השבועות הוא שער החמשים דתשובה, ועל ידי שער זה מתקרב השם יתברך אל בניו ברחמים גדולים. גם צריך לדעת כי אמירת תהלים, ובפרט אמירה במתינות ובהתעוררות, מסגלת מאד לעורר לתשובה, באופן שהתשובה תביא לאות של השבט שייך לאדם זה, ולשער השייך לו, כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק שני (סימן עג) בתורה "תהלים מסגל לתשובה". על כן צריך להיזהר מאד באמירת תהלים בכוונה מרובה בימי הספירה, כדי לזכות לתשובה אמיתית והזדככות מכל מיני טומאות, היינו מכל מיני אפיקורסות ומכל מיני פגמי אמונה, ולשוב אל השם יתברך, כדי שהוא ישוב אלינו ביום טוב שבועות, ברחמים, כמבאר למעלה.

● ... רבונו של עולם, "זכור רחמך ה' וחסדיך כי מעולם המה". זכור נא החסד הנפלא והנורא אשר עשית עמנו, אשר הוצאתנו ממצרים בכח גדול וביד חזקה, וגלית לנו אמינות אמונת אלקותך באור גדול ונפלא ונערב, ועשית אותות ומופתים גדולים ונוראים, כדי לגלות אלקותך ואחדותך וממשלתך אשר בכל משלה. ומאז קרבת אותנו לך לעם קדוש, והוצאת אותנו ממיט שערי טמאה, והכנסת אותנו במיט שערי קדשה, שהם מ"ט שערי תשובה הכלולים במיט אותיות שיש בשמות שבטיה. וברחמיך הרבים צוית אותנו לספר כנגד זה מ"ט ימי הספירה, כדי לטהר נפשות עמך ישראל מזהמתם, למען נזכה על-ידי מצוות ספירת העומר לצאת מטמאה לטהרה, לצאת ממיט שערי טמאה ולכנס במיט שערי קדשה.

● רבונו של עולם, מלא רחמים, זכנו בחסדיך העצומים לקיים מצוות ספירת העומר בזמנו בקדשה גדולה ובהתעוררות נפלא ונורא, שנוכה להתעורר על-ידי קדשת מצוה נוראה הזאת לשוב אליך באמת, ולצאת מכל טמאותינו, לבער מקרבנו כל מיני טמאות וזהמות שנדבק בנו על-ידי מעשינו הרעים. רבונו של עולם, רבונו של עולם, הושיענו בכל מיני ישועות. כי אתה יודע הכח של כל מצוה ומצוה, כמה גדול כחה להוציא אותנו ממקומות שנפלנו לשם בעונותינו הרבים ולקרבנו אליך, ובפרט מצוה הזאת של ספירת העומר, שהיא הכנה לקבלת התורה, שהיא תחילת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, אשר נתת לנו מצוה הקדושה הזאת כדי לצאת ממיט שערי טמאה ולכנס למיט שערי הקדשה.

● זכני במקום שאני שם עכשיו, שאזכה לקיים מצוה הזאת בתכלית השלמות האפשרי לאיש כערכי לקיים מצוה הזאת. ואתה תמלא רחמים עלי, ותעזרני ותושיעני על-ידי-זה, ותוציאני מהרה מטמאה לטהרה, מחל לקדש, מיגון לשמחה, משעבוד לגאולה, ומאפלה לאור גדול. עד אשר נזכה בחג השבועות הקדוש, ביום החמשים, שאתה תשוב אלינו ותפתח לנו שער החמשים הקדוש, ותשפיע עלינו רחמים גדולים וחסד עליון משם, באופן שנוכה לתקן הכל ולשוב אליך באמת תמיד (לקוטי תפילות ב') – מתוך תפילה ל"ו):

אחינו בית ישראל,

"אין עניות אלא מן הדעת"

עזרו נא להפיץ את דעת הצדיק – השבון דואר 7-2255-89

סמוך לגמר חזר ובא המשרת הנזכר לעיל וקרא אותי בבהלה, ואמר שרבונו זכרונו לברכה צוה שתכף אבוא אליו עם הספר והנייר וכלי כתיבה ותכף רצתי ובאתי אליו ומצאתיו בחדרו ותכף אמר לי שב וישבתי לפניו והוציא הספר שלו שהתחלתי להעתיקו מזמן רב ולא נגמר כמבואר לעיל (הוא הספר הנשרף) ואני כבר הייתי מצפה כמה וכמה פעמים מתי אזכה לגמור העתקת זה הספר הנורא הנעלם מעין כל וכו' ואז באותו היום נתגלגלו רחמי השם יתברך שזכיתי לגמרו וישבתי אני לפניו כמה שעות, והוא קרא מלה במלה ואני כתבתי על הספר בדיו עד שגמרתי וכל אנשי-שולמוני ישבו מחוץ לחדר ואני יצאתי אחר כך מלפניו, וכמעט לא ידעתי בין יום ללילה אף על פי שלא ידעתי כלל מה שכתבתי אף על פי כן מעט דמעט שהתנוצץ בדעתי איזה הארה בעלמא מרחוק מגדלת נפלאות נוראות הספר הזה הלהיב לבי ודעתי מאד, שכמעט לא ידעתי היכן אני בעולם ועדיין אני יודע מה זה עשה השם עמי חסד כזה שזכיתי לכתב דברים כאלה ברוך הגומל לחיבים טובות שגמלני כל טוב כזה.

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

§ ... אני נשארתי ככה. ראיתי שאני בצרה כזו, אז אמרתי: "פה, אין מי שישמע, אני אצעוק עד לשמים, עד לב השמים, אני אצעק בכל כחי עד שאני אמות", צעקתי צעקות כאלה להשם יתברך, אני סיפרתי לו: "אתה רואה את המצב שלי, מה יכול להיות ממני, אני רוצה לעשות תשובה, אני רוצה לחיות", אז אמרתי: "רבונו של עולם אתה כל יכול, אתה יכול לעזור לי, אם תעזור לי לצאת מכאן בחיים, אז אני מקדיש את כל ימי חי רך לעבוד השם, וקבלתי עלי נדר שלא יכולים להתיר, יש נדר כזה, נדר על דעת רבים, יש נדר כזה שאי אפשר להתיר, קיבלתי עלי נדר, "רבונו של עולם אני רואה שכאן אני רחוק מחיים, אבל אם תעזור לי, אני מקדיש את כל ימי חי רך עבודת השם", אני צעקתי.

ביער, שומעים את הקולות רחוק מאד, אז אני שמעתי קולות של סוסים עם ברזלים. מקודם, ערבי חיפש כסף בבגדי והוא עזב אותי ערום, לקח את הבגדים והלך. אז אני צעקתי בקולות כאלו. אז אני שמעתי את הקולות של הסוסים שהולכים בברזלים, אז אמרתי: "אולי זה ישועה!!", וכך היה, זה היה ישועה, שבאו שני סוסים, עם רוכבים, וראו אותי, שאני... מהדמעות של העיניים, היה הטוב הבגדים. והם התאנחו על המצב שלי, אז אמרתי: "מה אני יכול לבקש מהם? שהם ירדו ואני אלך על סוסים!!", אז הם אמרו לי: "מה אנחנו יכולים לעשות בשבילך?", אמרתי להם, הם אמרו שהם הולכים לכפר, ושמה הם יגידו שאני בורח מן הצבא, והם תפשו אותי, "צריכים להביא אותי לכפר", הם רכבו על הסוסים והם אמרו לי, שאני אלך אחריהם, אמרתי: "מה? סוסים... הלכתי על ארבע", על הידיים ועל הרגליים, אני הייתי יכול ללכת אחרי סוסים? הם ישבו על הסוסים והם אמרו לי ככה, שאלך איתם, הלכתי על ארבע, אני חשבתי שהם כבר יעצרו, הם יחכו עלי, אבל אני רואה שהם עומדים, ראיתי את הסוסים ואני הלכתי אחרי הסוסים, אחר כך הפסקתי לראות הסוסים, אבל היה לי שביל, אז הלכתי עם השביל הזה, עד שבאתי למקום של הרועים, הבהמות, עוים. מי יכול לספר כל זה? אז ביקשתי שייתנו לי מים לשתות, אני הייתי שרוף, אז הם הביאו לי קופסא של עצים, קופסא כזה גדולה עם לבן, זה היה סג, לולא זה הייתי מת, והייתי צריך לא לאכול ולא לשתות.

אחר-כך, בא ערבי עם סוס, וזה הסוס היה כולו פצעים, הערבי היה עני, אז לא היה לו סוס טוב, בקשתי אותו שארכב, "מה תיתן לי?", אמרתי לו: "אתה תבוא לצמח, שמה יש לי משפחה עשירה, הם יתנו לך הרבה כסף, אם תיקח אותי", הוא לקח אותי, ואחר כך הוא התחרט, אולי לא יתנו לו... על-כל-פנים הם לקחו אותי לטבריה דרך הים, ואני באתי הביתה. ואלה שהלכו רגלי, הם סיפרו שבאו גזלנים ולקחו מאתם כל מה שהיה להם, אז הם אמרו: "בשביל שהם הנחו אותי", הם סיפרו להמשפחה שלי, שאני נשארתי באיזה מקום, ואני באתי, והיה לי פצעים על הרגליים. הרופאים בדקו אותי את הרגליים, הם אמרו לי: "אסור מקווה, אסור ללכת למקווה, אם תלך למקווה תמות", אני לא שמעתי, אני בלא מקווה! אז אני הלכתי למקווה, והריח היה כמו נבילה... השם יתברך עזר לי, אני סבלתי וסבלתי, וסבלתי, עד שעבר המחלה, עד שנשארתי בחיים, המצב שלי איפה שאני נמצא, אדם חולה לא יכול ללכת, בלי מים, בלי לחם, אבל אני עשיתי צעקות כאלו, אמרתי: "אין לי